
Pedagogisch Beleidsplan

01-01-2019

Inhoudsopgave

<u>Voorwoord</u>	blz. 4
1. <u>Visie op het kind</u>	blz. 5
2. <u>Doelstelling en opvoedingsdoelen</u>	blz. 6
3. <u>Het Pedagogisch Beleid</u>	blz. 7
3.1 Veiligheid, geborgenheid, vertrouwen en gezelligheid	blz. 7
3.2 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid	blz. 8
3.3 Persoonlijke, sociale en emotionele ontwikkeling	blz. 8
3.4 Normen en waarden	blz. 10
4. <u>Opvoeding in de groep</u>	blz. 11
4.1 Groepsindeling	blz. 11
4.2 Dagindeling	blz. 12
4.3 Dagopvang	blz. 14
4.4 Buitenschoolse opvang	blz. 15
4.5 Afscheid nemen	blz. 15
4.6 Eten en drinken aan tafel	blz. 16
4.7 Slapen	blz. 17
4.8 Verschonen en zindelijk worden	blz. 17
4.9 Spelen	blz. 18
4.10 Stamgroep	blz. 20
4.11 Incidenteel samenvoegen stamgroep	blz. 21
4.12 Open deuren beleid	blz. 21
4.13 Corrigeren en belonen	blz. 21
4.14 Feestvieren	blz. 23
4.15 Vier ogen principe	blz. 23
4.16 Achterwachtingregeling	blz. 24
4.17 Afwijkingsregeling	blz. 24
5. <u>Samen opvoeden</u>	blz. 25
5.1 De kennismaking	blz. 25
5.2 Het intakegesprek	blz. 25
5.3 Mentorschap	blz. 25
5.4 De wenprocedure	blz. 26
5.5 De overdracht	blz. 26
5.6 VVE en Uk & Puk	blz. 27
5.7 Oudergesprekken	blz. 27
5.8 Voorbereiding op de basisschool	blz. 27
5.9 Schooloverdracht	blz. 27
5.10 Zieke kinderen	blz. 28
5.11 Oudercommissie	blz. 28
6. <u>Vijf pedagogische middelen</u>	blz. 29
6.1 De pedagogisch Medewerker	blz. 29
6.2 De stagiaires	blz. 29
6.3 De omgeving	blz. 30
6.4 De activiteiten	blz. 30
6.5 Het spelmateriaal dagopvang	blz. 30
6.6 Spelmateriaal BSO	blz. 30
6.7 Gezondheid en veiligheidsbeleidsplan	blz. 31
6.8 Hygiëne en veiligheid	blz. 31

-
7. Klachten en / of ongenoegens
8. Registratie en evaluatie

blz. 32
blz. 33

Voorwoord

Kinderopvang Meerdijk is een particuliere instelling die haar deuren heeft geopend in augustus 2010. Wij zorgen voor opvang voor kinderen van 0-13 jaar. Dat doen wij met een bewust beleid en duidelijke doelstellingen voor ogen. Kinderopvang Meerdijk is van maandag tot en met vrijdag geopend van 6.30 uur tot 18.30 uur. Bij kinderopvang Meerdijk kunt u zelf bepalen welke tijden u afneemt. U kunt per 15 minuten bij ons de uren afnemen. Stel u brengt uw kind om 8.00 uur en haalt het om 16.00 uur weer op, dan betaald u alleen die uren. Deze uren worden wel vastgelegd in het contract, dus als u uw kind een keer later brengt of eerder haalt dan wordt dat niet gecrediteerd. Daarnaast wordt er gewerkt met vaste breng en haal tijden. Kinderen kunnen s 'morgens tussen 6.30 uur en 9.00 uur gebracht worden, tussen 12.30 uur en 13.30 uur gebracht en gehaald worden en vanaf 15.30 uur kunnen de kinderen ook weer gehaald worden. Wij kiezen bewust voor deze vaste tijden om zo de rust op de groep te bewaren. Als wij bijv. met de kinderen aan tafel zitten en een boekje aan het lezen zijn dan is het heel vervelend als er dan ouders binnen komen en een overdracht van hun kindje willen hebben. Dit betekent voor de overige kinderen dat ze dan moeten wachten op het verhaaltje tot dat de pedagogisch medewerker klaar is met de overdracht. Wij bij kinderopvang Meerdijk gaan voor kwaliteit en wij vinden dat het kind altijd voorop staat. Bij kinderopvang Meerdijk hebben we drie dagopvang groepen, waarvan twee groepen van 0 tot 3 jaar en een peutergroep van 3 tot 4 jaar. In de 0 tot 3 jaar groepen kunnen maximaal 15 kinderen opgevangen worden en in de peutergroep maximaal 16 kinderen. Daarnaast hebben we één buitenschoolse opvang groep. Hierin vangen wij kinderen op van 4 tot 13 jaar. In deze groep kunnen maximaal 20 kinderen opgevangen worden met twee pedagogisch medewerkers. (zie leidster kind ratio paraaf 4.1)

Duidelijke doelstellingen

Het belangrijkste doel is het verkrijgen en in stand houden van een plezierige en evenwichtige relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind. Hiermee hopen wij uiteindelijk het zelfvertrouwen, de zelfwaardering en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen te bevorderen. Zaken zoals veiligheid, normen en waarden en persoonlijke ontwikkeling lopen dan ook als een rode draad door dit pedagogisch beleidsplan.

Kritisch blijven

Het pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor ouders of verzorgers van de kinderen en voor de pedagogisch medewerkers van kinderopvang Meerdijk. Via de ouderraad zal het proces, zoals beschreven in dit stuk, kritisch gevolgd worden. Dit pedagogisch beleid moet u zien als een leidraad die, in de loop der tijd en door veranderende inzichten, kan worden aangevuld en/of bijgesteld.

Samen beslissen

Bij het opzetten van kinderopvang Meerdijk is er voor gekozen, om de besluiten zoveel mogelijk gezamenlijk te nemen. Daardoor ontstaat een groot draagvlak voor het beleid onder de pedagogisch medewerkers. Bovendien maken we dan optimaal gebruik van de verscheidenheid aan kennis die de pedagogisch medewerkers in huis hebben. Dit komt de kwaliteit van onze opvang ten goede. Voor kinderopvang Meerdijk staan uiteraard de kinderen centraal. Zij moeten immers met evenveel plezier als de pedagogisch medewerkers naar kinderopvang Meerdijk komen.

Ter inzage

Ouders of verzorgers kunnen het pedagogisch beleidsplan altijd terug vinden op de website ter inzage. Wij zullen deze, wanneer dat nodig is, updaten op de website.
Namens alle collega's van Kinderopvang Meerdijk, veel leesplezier!

1. Visie op het kind

Iedere pedagogisch medewerker heeft een bepaalde kijk op hoe kinderen zich ontwikkelen, wat kinderen aan zorg nodig hebben en welke normen en waarden voor kinderen belangrijk zijn. De manier van kijken en dus de visie van het team is bepalend voor de manier van werken.

Op kinderopvang Meerdijk gaan wij ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat doet hij/zij op zijn/haar eigen manier op basis van aanleg, talent en temperament. Ieder kind is uniek!

Bij de opvoeding van kinderen is het handelen van zowel de opvoeder als de totale omgeving van essentieel belang. Duidelijkheid, voorspelbaarheid en het aangeven van grenzen vinden wij belangrijk voor een goede ontwikkeling van kinderen op kinderopvang Meerdijk.

Als uitgangspunt werken wij met een team van vaste pedagogisch medewerkers zodat er een goede hechtingsrelatie ontstaat. Vanuit die basis van vertrouwen, oprechte veiligheid en geborgenheid kan een kind zich gaan ontwikkelen tot een eigen ik-persoon. Ieder kind heeft een eigen mentor die de ontwikkeling van het kind nauwlettend in de gaten houdt. Ook is de mentor het vaste aanspreekpunt voor de ouders.

2. Doelstelling en opvoedingsdoelen

We werken met een gemotiveerd team van pedagogisch medewerkers en leidinggevendenden die een goed hart hebben voor de kinderen. Een team dat open staat voor nieuwe invalshoeken, ervaringen en ontdekkingen. Een houding die we ook bij kinderen proberen te ontlocken. Open, nieuwsgierig, experimenterend en zelf ontdekkend. Een prachtig proces van afhankelijkheid (bij baby's) naar steeds verder ontwikkelde zelfstandigheid dat door de pedagogisch medewerkers wordt gestimuleerd. Met een houding van de pedagogisch medewerkers die vertrouwen uitstraalt in het kunnen van het kind en bij wie een kind zich veilig en vertrouwd kan voelen; een houding die acceptatie en respect uitstraalt en waarbij een kind zichzelf kan en mag zijn, dus ook fouten mag maken en zo nieuwe oplossingen weet te vinden; een houding die rust uitstraalt dat het kind de tijd krijgt om dingen in zijn eigen tempo te doen; een houding die gezelligheid uitstraalt waardoor er een prettige sfeer in de groep is; oftewel: een houding waar oog, liefde en ruimte voor het kind in zijn totaliteit is. Immers: het kind staat centraal. Het juiste pedagogische klimaat is belangrijk voor optimale ontwikkeling van ieder kind. Een goede samenwerking met ouders is daarbij van groot belang. Voor de pedagogisch medewerker is het belangrijk om te weten hoe het thuis gaat en voor ouders is het belangrijk om te weten hoe de dag bij de opvang verlopen is. Daarom is er veel aandacht voor de haal- en breng contacten. Ook het online systeem draagt hieraan bij. Ouders kunnen ten alle tijden inloggen en meelesen en het dagboek van het kind.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang. (zie Hoofdstuk 3)

3. Het pedagogisch beleid

Het juiste pedagogisch klimaat opent de deur naar een optimale ontwikkeling voor ieder kind. Ons beleid is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de wet kinderopvang beschreven zijn. Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van:

- Een gevoel van emotionele veiligheid.
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- De kans zich normen en waarden van de samenleving eigen te maken.

3.1 Veiligheid, geborgenheid, vertrouwen en gezelligheid

Dit zijn vier aspecten die nauw met elkaar samenhangen. Hoe kinderopvang Meerdijk de samenhang tussen die termen ziet, leest u hieronder.

Veilig

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen op kinderopvang Meerdijk, omdat kinderen vanuit een veilige situatie zich verder kunnen ontwikkelen. Dit is onder andere te bereiken door als pedagogisch medewerker een vertrouwensrelatie op te bouwen met het kind en de ouders en daarnaast een veilige, vertrouwde omgeving aan te bieden. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven zij de wereld te gaan ontdekken. Het bieden van veiligheid is van primair belang. Zowel fysiek als emotioneel. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van een kind, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van andere ontwikkelingsgebieden in de weg staat.

Geborgenheid/Vertrouwen

Het gevoel van vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid moet groeien. Het is een proces dat begint op de dag dat het kind voor het eerst bij de kinderopvang komt wennen. Kinderen moeten elkaar en de pedagogisch medewerkers regelmatig (in principe 4 dagdelen) zien om elkaar goed te leren kennen, want kinderen leren door herkenning. Vaste personen en patronen, oftewel structuur, dragen mede zorg voor een hechting tussen kinderen en Pedagogisch medewerkers. Vanuit deze basis, de vertrouwensrelatie, streven wij ernaar om het kind zoveel mogelijk geborgenheid en veiligheid te bieden.

Gezellig

Gezelligheid binnen de groep is voor kinderopvang Meerdijk erg belangrijk. Dit blijkt uit de openheid en warmte van het team. Zowel pedagogisch medewerkers onder elkaar, als kinderen met elkaar, zorgen gezamenlijk voor een goede sfeer, zodat iedereen zich prettig voelt.

3.2 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

Om als mens zelfstandig te kunnen functioneren, moet je als kind in de gelegenheid gesteld worden om wat te kunnen leren. We stimuleren kinderen in activiteiten die ze aan kunnen. Wij zijn actief in het vinden van mogelijkheden waarin kinderen hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid kunnen oefenen.

Denk aan zelfstandig eten, naar het toilet gaan, aan- en uitkleden. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen door ze kleine opdrachtjes te geven. Daarnaast streeft iedere pedagogisch medewerker er naar om in zijn/haar groep vaste gewoontes te vormen met betrekking tot eetgewoonten en lichamelijke verzorging, afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het individu. Zelfredzaamheid is nauw verbonden met de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Kinderen kunnen pas zelfstandig brood eten als ze in staat zijn om iets vast te pakken of kunnen pas een sok aantrekken als ze de arm/beencoördinatie beheersen.

Door kinderen goed te volgen in hun pogingen iets nieuws te leren, kunnen we op het juiste moment de kinderen aanmoedigen of praktische hulp bieden. We houden rekening met eigen tempo en eigen mogelijkheden van de kinderen. Het belangrijkste vinden wij dat het kind plezier moet hebben om dit te kunnen ontdekken. Dit zou uiteindelijk een bijdrage leveren aan het zelfbeeld van het kind.

3.3 Persoonlijke, sociale en emotionele ontwikkeling

Persoonlijke ontwikkeling

Kinderopvang Meerdijk verstaat onder persoonlijke ontwikkeling de persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, weerbaarheid, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Kenmerken die een kind nodig heeft om problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Contact en spel zijn hierbij heel belangrijk. Kinderen gaan de wereld ontdekken en komen via contacten en spel tot hun creativiteit, onafhankelijkheid en veerkracht. Respect voor zichzelf en voor anderen spelen daarbij een belangrijke rol. Persoonlijke ontwikkeling betekent ook dat kinderen in hun waarde worden gelaten, dat ze de ruimte en vrijheid krijgen voor hun denken, spreken en doen. En dat ze kunnen gaan en staan waar ze willen. Dit betekent in de praktijk dat er aandacht is voor de eigen inbreng van de kinderen, voor hun eigen mening, hun eigen initiatief en hun eigen wil. Dus ruimte voor de eigen ik van ieder kind; het kind mag zijn wie het is. Door eigen initiatieven en eigen mening kunnen kinderen zichzelf zijn. Ze leren dat ze zich niet anders voor hoeven te doen dan ze zijn. Kinderen krijgen daardoor een positief zelfbeeld en hun zelfvertrouwen wordt vergroot. Kinderen ontwikkelen zich beter wanneer ze de mogelijkheid krijgen om datgene te onderzoeken wat ze het meeste interesseert op dat moment. Die ontwikkeling geldt voor lichamelijke en cognitieve vaardigheden, maar ook voor sociale vaardigheden en zelfkennis. De inrichting, de materialen, de rol van de pedagogisch medewerker en de groep zijn factoren om het geheel te bevorderen. Het Vroeg- en Voorschoolse Educatie programma van Uk&Puk is geïntegreerd in onze dagopvang.

Sociale ontwikkeling

Bij sociale ontwikkeling gaat het om het ontwikkelen van een groepsgevoel, voor zichzelf kunnen opkomen en eigen verantwoordelijkheden kunnen dragen.

Wij vinden het belangrijk om als kinderopvang Meerdijk hier een bijdrage in te leveren. Pedagogisch medewerkers zijn er dan ook op gericht om relaties tussen kinderen te ondersteunen. In de praktijk betekent dit dat ieder kind zijn eigen positieve plek heeft in de groep, dat de kinderen elkaar herkennen of naar elkaar lachen, samen grapjes maken, kleine confrontaties samen oplossen, praten, samen spelen, of naast elkaar spelen met hetzelfde speelgoed. Kinderen leren ook veel door naar elkaar te kijken en elkaar te imiteren. Ook de zorg voor elkaar is iets wat kinderen in de groep leren. Grote kinderen kunnen helpen voor het zorgen van de kleinere kinderen. Als een pedagogisch medewerker een kind troost komt vaak een ander kind toekijken. De pedagogisch medewerker kan dan uitleggen waarom een kind verdrietig is. Kinderen leren sociaal gedrag door voorbeelden. Kinderen moeten weten welke vriendjes ze op een bepaalde dag kunnen verwachten. Dit kan op verschillende manieren binnen een groep gebeuren. Er liggen lijsten op de groep waar de namen op staan, er kunnen foto's aan de wand hangen van de kinderen, maar er wordt ook iedere ochtend een welkoms lied gezongen op de groep en heeft ieder kind een foto die in de boom gehangen wordt. Op deze verschillende manieren wordt er verwoord en verbeeld welke kinderen er aanwezig zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen zoveel mogelijk voor gezamenlijke momenten op de groepen. Samen fruit eten, drinken, zingen, maar ook elkaar iets geven of helpen en speelgoed met elkaar delen. Groepsregels geven hierbij structuur en duidelijkheid; zoals bijvoorbeeld niet gillen of rennen en wachten op elkaar.

Emotionele ontwikkeling

Nauw verwant aan de sociale ontwikkeling, ligt de emotionele ontwikkeling. Om contact te zoeken met anderen en zijn/haar behoeftes aan de ander duidelijk te maken, is het van belang dat het kind zijn/haar gevoelens kan uiten.

Kinderen kunnen zich op verschillende manieren uiten in hun emoties. Het gaat immers om gevoelens van boosheid, frustratie, angst en blijdschap. Wij vinden het erg belangrijk, ongeacht de gevoelens, dat deze serieus worden genomen.

Soms kan een kind gedrag vertonen wat niet aanvaardbaar is bijv. wanneer een kind iemand anders slaat. De pedagogisch medewerker zal het kind hierop aanspreken en proberen te achterhalen wat er aan de hand is. Vervolgens proberen we samen tot een oplossing te komen.

3.4 Normen en waarden

Wij vinden het binnen de werkwijze van kinderopvang Meerdijk erg belangrijk kinderen te helpen om een bepaald gevoel van eigenwaarde en een positief denkbeeld te ontwikkelen. We zijn van mening dat vanuit een positief denkbeeld en zelfvertrouwen een kind de wereld kan ontdekken. Normen en waarden die we vanuit onze visie essentieel vinden en om die reden de kinderen mee willen geven zijn:

- Zelfvertrouwen
- Positief zelfbeeld
- Eerlijkheid
- Respect
- Sociale vaardigheden
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Eigen keuzes maken

Pedagogisch medewerkers proberen kinderen het gevoel te geven dat ze onvoorwaardelijk worden geaccepteerd. Hierbij is het van belang dat het kind begrijpt en/of voelt dat bepaald ongewenst gedrag wordt 'afgekeurd' om het gedrag en niet om de persoon. Actief luisteren is een basishouding van onze pedagogisch medewerkers in het contact met onze kinderen. Wat zegt een kind werkelijk? Wat wil het duidelijk maken? Het is een onderdeel van respectvolle communicatie. Een pedagogisch medewerker sluit zoveel mogelijk aan bij het kind, door het kind te volgen (waar kijkt de baby naar?), aan te sluiten bij de behoeften van een kind (een kind dat moe is naar bed brengen; een peuter die beweeglijk is proberen bewegingsruimte te bieden enz.) en ontvangstbevestigingen geven op initiatieven van een kind. Het kind zal zich dan 'gehoord' en 'gezien' voelen. Hierdoor neemt zijn/haar zelfvertrouwen toe. Door echt aan te sluiten bij behoeften van kinderen ervaart een kind een vrijheid om te ontdekken en te ervaren. Het kind wordt dus geprikkeld om zelf eigen keuzes te maken en initiatieven te nemen. Respect houdt voor ons in dat een kind zijn gevoel mag uiten. Op deze manier kan het kind gevoelens verwerken en duidelijk maken wat hem/haar bezig houdt en wat het voelt. De pedagogisch medewerker beschikt over inlevingsvermogen en kan aansluiten bij wat hij/zij ziet en voelt bij het kind. De pedagogisch medewerker brengt regelmatig gevoelens van het kind onder woorden. Een kind mag boos of verdrietig zijn als het zich zo voelt, maar ook blij en/of uitgelaten. De pedagogisch medewerker kunnen suggesties bieden hoe hiermee om te gaan. Het kind wordt hierin serieus genomen zonder het erger te maken dan het is. Het tonen van gevoelens is zowel voor de pedagogisch medewerker als voor het kind van belang. Dat betekent ook dat wat de pedagogisch medewerker laat horen en zien, in overeenstemming moet zijn met wat zij denkt en voelt. Als de pedagogisch medewerker haar ware gevoel toont is zij open en eerlijk en laat ze het kind zien wie ze werkelijk is. Zou ze dit niet doen dan merkt het kind een 'tegenstrijdigheid' en ervaart dit als 'gemaakt', 'onoprecht' of 'onbetrouwbaar'. Er zou dan geen sprake zijn van een relatie die gebaseerd is op waardering en respect.

Door respectvol met de kinderen om te gaan hopen we dat kinderen ook leren om respect voor zichzelf en hun omgeving te ontwikkelen. Als een kind iedere week bij ons komt, vinden we het belangrijk dat het kind bijdraagt in zijn ontwikkeling een sociaal mens te zijn. Het kind leert spelenderwijs verantwoordelijkheidsgevoel te ontwikkelen voor zichzelf, de andere kinderen en zijn omgeving.

4. Opvoeding in de groep

Wanneer men bewust bezig is met het realiseren van het pedagogisch doel spreken we van pedagogisch handelen. De dagindeling van de groepen is de rode draad als het gaat om invulling geven aan het pedagogisch beleid. Waarden en normen worden overgedragen en geïntegreerd door de structuur. Vaste regels en afspraken creëren helderheid voor ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen.

4.1 Groepsindeling

Op kinderopvang Meerdijk zijn drie dagopvang groepen; twee 0-2.5 jaar groepen en een peuter groep, 2.5-4 jaar. Daarnaast is er een BSO groep van 4-13 jaar. Op elke groep staat een team van vaste pedagogisch medewerkers. Er wordt zo veel mogelijk gestreefd naar zo weinig mogelijk wisseling in het vaste rooster.

De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep.

Conform de vernieuwde Convenant Kwaliteit Kinderopvang hanteert Kinderopvang Meerdijk de volgende leidster/kind ratio's:

- kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar; 1 leidster per 4 kinderen
- kinderen in de leeftijd van 1 tot 2 jaar; 1 leidster per 5 kinderen
- kinderen in de leeftijd van 2 tot 3 jaar; 1 leidster per 6 kinderen
- kinderen in de leeftijd van 3 tot 4 jaar; 1 leidster per 8 kinderen
- kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar; 1 leidster per 10 kinderen

4.2 De dagindeling

In de dagindeling wordt het pedagogisch beleid weerspiegeld. De beschreven dagindeling geeft aan hoe het er dagelijks in de groepen aan toe gaat. Wanneer er aanleiding toe is, brengen we hierin veranderingen aan, bijvoorbeeld bij het vieren van feesten.

Dagprogramma kinderopvang Meerdijk:

Ochtend:

- 06.30-09.00: Kinderen worden gebracht. Voor ouders bestaat de gelegenheid om informatie uit te wisselen. Kinderen gaan vrij spelen tot 9.30.
- 06.30-07.00: Kinderen kunnen bij ons hun ontbijt, wat van huis is mee gegeven, op eten.
- 09.30-10.30: Samen gaan we opruimen. Hierna volgt een (Puk) activiteit, eten we fruit en drinken we sap, water of thee.
Na afloop gaan we mondjes/handjes wassen.
- 10.30-11.30: Kinderen worden verschoond en sommige kinderen gaan naar bed. De andere kinderen kunnen vrij spelen of een van de pedagogisch medewerkers biedt een gerichte activiteit aan. Dit kan variëren van een boekje voorlezen, tot knutselen, tot lekker buiten gaan wandelen of spelen.
- 11.30-12.30: Kinderen worden wakker. Grote kinderen gaan naar het toilet. De tafel wordt gedekt en het speelgoed opgeruimd. Dan gaan we middag eten. Mondjes, handjes poetsen, kinderen verschoonen. Daarna gaan de kinderen die moeten slapen naar bed.

Middag:

- 12.30-13.30: Kinderen van de halve dagopvang worden gehaald of gebracht. Schoonmaken van de groep en overdracht schrijven.
- 12.30-14.30: Kinderen gaan vrij spelen of er wordt een activiteit aangeboden.
- 14.30-15.30: We gaan samen opruimen, kinderen uit bed halen en gaan aan tafel. We lezen een boekje, eten een koekje en drinken sap, water of thee. We zingen liedjes.
- 15.30-16.00: Sommige kinderen gaan weer naar bed, de andere kinderen doen een activiteit of mogen vrij spelen/buiten spelen. Vanaf nu is er voor de ouders de gelegenheid om de kinderen op te halen.
- 16.00-16.30: Kinderen onder een jaar krijgen eventueel nog een groentehap. De kinderen worden voor de laatste keer verschoond. Bij warm weer bieden wij de kinderen nog wat extra drinken aan.
- 16.30-18.30: Kinderen komen uit bed, ouders komen hun kinderen ophalen. De kinderen die er nog zijn krijgen een soepstengel.

Dagindeling Buitenschoolse opvang:

Schooltijd:

06.30-08.00:	Kinderen worden gebracht. Voor ouders bestaat de gelegenheid om informatie uit te wisselen.
06.30-07.00	Kinderen mogen van huis uit een boterham mee nemen die ze bij ons opeten.
08.00-08.30:	De kinderen worden naar school gebracht met de Meerdijk auto's.
12.00 of 12.15:	De kinderen worden van school gehaald met de Meerdijk auto's en naar de BSO gebracht. We gaan gezamenlijk een boterham eten en daarna is het tijd om vrij te spelen.
14.00- 14.45:	De kinderen worden van school gehaald met de Meerdijk auto's. Dan gaan we met elkaar fruit eten, koekje eten en wat drinken. Daarna mogen ze vrij spelen of deel nemen aan een activiteit die er die dag aangeboden wordt.
15.30-18.30:	Kinderen kunnen weer gehaald worden door hun ouder(s)

Vakanties:

6.30 – 9.00:	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen.
9.30 – 10.00:	Wij gaan aan tafel om fruit te eten en wat te drinken.
10.00 – 11.30:	Er worden thema's georganiseerd met daarbij activiteiten. Hieraan kunnen de kinderen deelnemen als ze dat willen. Er worden soms ook uitstapjes georganiseerd en deze zullen dan uitgevoerd worden. Het kan zijn dat de kinderen dan ook op die locatie lunchen.
11.30 – 12.30:	Tijd voor de lunch. Wij eten een broodje en drinken melk. Soms een knakworstje of een tosti.
12.30 – 14.30:	Na het eten mogen de kinderen weer vrij spelen, buiten spelen of mee doen met een activiteit.
14.30 – 15.00:	We gaan gezamenlijk een koekje of fruit eten en wat drinken.
15.00 – 18.30:	Vrij spelen en de kinderen kunnen vanaf 15.30 weer gehaald worden.

4.3 De dagopvang

De dagopvang bestaat uit twee 0-2.5 jaar groepen en een peutergroep. Hier is om een aantal redenen voor gekozen.

Wat betreft de 0-2.5 jaar groepen;

- Niet alle kinderen hetzelfde ritme hebben (van slapen, eten, et cetera) is er meer tijd om de kinderen individuele aandacht te geven.
- De kleinere kinderen nemen gedragsregels, zoals handen wassen en opruimen, over van de grotere kinderen. De 0-2.5 jaar groep stimuleert ook de taalontwikkeling. De kleintjes horen het praten en zingen van de oudere kinderen en proberen mee te doen.
- Op een 0-2.5 jaar groep krijgen de baby's minder prikkels doordat de peuters apart in de peutergroep opgevangen worden. De pedagogisch medewerkers hebben doordat ze een beperkte leeftijdsgroep hebben meer tijd voor de kinderen.

Wat betreft de peutergroep;

- Door de peuters in een aparte groep op te vangen kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters optimaal voorbereiden op de basisschool.
- Door middel van een peutergroep kunnen er gerichte activiteiten passend bij de leeftijd aangeboden worden. Kinderopvang Meerdijk heeft ervoor gekozen om kinderen die vanaf 3,5 jaar naar de voorschool gaan, niet naar school te brengen of van school te halen. Wij zijn van mening dat de kinderen op deze dagen teveel verschillende 'opvangsoorten' op een dag zien wat niet zal bijdragen aan de vaste structuur en duidelijkheid die wij willen bieden. Ook stoort het de bestaande groep omdat het buiten onze vaste breng- en haaltijden valt.

4.4 De buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang van kinderopvang Meerdijk biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar. De kinderen zijn afkomstig vanuit basisscholen van de eigen gemeente. Alle kinderen worden door de pedagogische medewerker met de auto's van school gehaald en naar de BSO gebracht. Wij zijn alle dagen open van 06.30 uur tot 08.45 en van 12.00 uur tot 18.30 uur. In vakantieperiodes is de opvang de hele dag open van 06.30 tot 18.30 uur. De uur prijs blijft in de vakantieperiode gelijk. Tijdens de schoolweken halen wij de kinderen van school. De kinderen kunnen niet op een later tijd stip gebracht worden door de ouders. Dit betekent voor een lange BSO middag dat de kinderen vanaf 12:00 uur direct mee worden genomen door de BSO. Wanneer de kinderen eerst mee naar huis gaan en vervolgens een uurtje later worden gebracht op de BSO, vernemen wij aan de kinderen dat dit te onduidelijk is voor de kinderen.

De BSO heeft door de variatie aan leeftijd het karakter van een (groot) gezin en biedt in die zin een natuurlijke situatie. De BSO kan hierdoor meer uitdaging bieden door de stimulans die kinderen van verschillende leeftijden elkaar bieden.

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen doen en met wie. Er zijn verschillende ruimtes ingericht waar de kinderen zich even kunnen terugtrekken (alleen of met een klein groepje kinderen). Kinderen kunnen er zelf voor kiezen of ze in of juist uit het zicht van de pedagogisch medewerkers gaan spelen. Door dit zelf te kunnen bepalen, ontstaat er een veilig gevoel. Toch is niet alles helemaal vrijblijvend. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes), omdat dit de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat. De structuur geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen en bij jonge kinderen een tijdsgevoel waardoor de dag overzichtelijk wordt. Om een relatie op te kunnen bouwen tussen een kind en een pedagogisch medewerker is het belangrijk dat er regelmatig onderling contact is. Dit begint bij de kennismaking van het kind met de groep en de pedagogisch medewerkers. We geven een nieuw kind extra persoonlijke aandacht zodat hij of zij zich snel thuis zal voelen bij ons. We gaan serieus om met de emoties van kinderen. Hierdoor leren we het kind beter kennen en het geeft het kind een gevoel van veiligheid. Het kind wordt geaccepteerd in het uiten van zijn blijheid, geluk, angst, boosheid, tevredenheid enz. en leert met die emoties om te gaan. Wij willen het kind leren zijn emoties te uiten zonder anderen te kwetsen of pijn te doen. De pedagogisch medewerkers houden altijd in de gaten of alle kinderen zich veilig kunnen voelen, zonder 'last' te hebben van andere kinderen. Als een kind iets aan het vertellen is in de groep, krijgt het hiervoor ook de ruimte en zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat het kind niet gestoord wordt in zijn verhaal.

4.5 Afscheid nemen

Het brengen van het kind is een belangrijk moment van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van zijn ouders. Sommige kinderen hebben moeite met het loslaten van de vertrouwde ouder. De belofte dat het kind later op de dag opgehaald zal worden, stelt hem/haar niet altijd gerust: iemand die uit het zicht verdwijnt kan in de ogen van het kind definitief weg zijn.

Het is van belang dat het kind weet dat de ouder vertrekt en dat dit niet onopgemerkt gebeurt. De pedagogisch medewerker zal het kind overnemen bij het weggaan van de ouder en vervolgens gaan ze samen zwaaien. Verdriet bij het afscheid mag, een knuffel of eventueel een speentje kan hierbij helpen. Ook kan een pedagogisch medewerker het kind afleiden waardoor het zijn/haar verdriet sneller vergeet. Dit proces kan bespoedigd worden door het afscheid nemen kort te houden. Ook door onzekerheid van de ouders over het achterlaten van hun kind, bestaat de kans dat het kind veel moeite heeft met afscheid nemen. Er is altijd een mogelijkheid, wanneer die behoefte er is, tot telefonisch contact met een van de pedagogisch medewerkers of via het online overdrachtssysteem.

4.6 Eten en drinken aan tafel

Ontbijt

Kinderen die tussen 6.30-7.00 uur gebracht worden mogen hun broodje en drinken mee nemen naar kinderopvang Meerdijk en het daar aan tafel op eten.

Fruit

Iedere ochtend rond half 10 wordt er samen fruit gegeten, tevens is dit de opening van de dag en worden er liedjes gezongen.

Appels, peren en bananen zijn ieder dag vers aanwezig. Ook wordt er geregeld seizoen fruit aangeboden. Voor de kleintjes worden er fruithapjes klaar gemaakt. De grotere kinderen krijgen verschillende stukjes fruit in een bakje. Na het fruit eten krijgen de kinderen sap, water of thee.

Middageten KDV

Rond 11.15 gaan de kinderen opruimen met de pedagogisch medewerker, terwijl de andere pedagogisch medewerker de tafel gaat dekken. Ieder kind heeft een bordje en een beker en al het broodbeleg staat op tafel. Om half 12 is het tijd voor de lunch. Alle kinderen gaan aan tafel en we zingen gezamenlijk 'smakelijk eten'. De eerste boterham wordt met 'gezond' beleg gegeten. Dit houdt in honing, appelstroop, pindakaas, kaas of jam. De overige boterhammen mogen met ongezond/gezond afgewisseld worden. Na de eerste boterham kunnen de kinderen kiezen voor een cracker of beschuit. Op kinderopvang Meerdijk wordt er ook rekening gehouden met diëten of wensen van ouders. Soms hebben we iets feestelijks voor de middag; tosti's, knakworstjes en of aardbeien vinden de kinderen heerlijk!

De boterhammen worden gesmeerd door de pedagogisch medewerkers en de 'grote' kinderen mogen het zelf proberen. Voor de kleinere kinderen worden er stukjes gemaakt en voor de grote kinderen gaat de boterham in twee stukken. Wanneer alle boterhammen klaar zijn gaan we met zijn allen zingen en vervolgens eten. We vinden het belangrijk om samen en in alle rust te eten. Naast het eten krijgen ze een (tuit)beker met melk. De grotere kinderen worden gestimuleerd in het maken van keuzes. Als het gaat om beleg, maar ook om het nemen van initiatief "mag ik nog een boterham/melk?". Ook wordt er gelet op het 'netjes' eten: dit houdt in niet proppen en niet met eten gooien. De hoeveelheid boterhammen die een kind mag eten, kan afhankelijk zijn van de wens van de ouders. Wanneer alle kinderen klaar zijn met eten, worden mondjes en handjes gepoetst.

Middageten BSO

Als de kinderen om 12.00 uur vrij zijn en van school komen worden er als eerste de handen gewassen daarna mogen ze aan tafel. De kinderen mogen hier zelf hun broodje smeren en ook voor de BSO geldt als regel het eerste broodje met wat gezonds en daarna met zoet. Naast het eten kunnen de kinderen kiezen uit melk, thee of water. Ook wordt er gelet op het 'netjes' eten; dit houdt in niet proppen en niet met eten gooien. Als de kinderen klaar zijn met eten wachten ze op elkaar voordat ze weer gaan spelen.

Koekje

's Middags rond 14.30 uur gaan we aan tafel om een koekje te eten en sap drinken.

Fruit/koekje BSO

Rond 15.00 uur, als alle kinderen op de BSO zijn gekomen gaan we aan tafel voor fruit met een koekje en een beker ranja. Iedereen mag zelf aangeven wat voor fruit ze willen, we zorgen voor een gevarieerd aanbod.

Kinderen van de BSO die na de BSO sporten, mogen voordat ze naar de sport gaan nog iets eten wat meegenomen wordt van huis. Dit kan bijvoorbeeld fruit, yoghurt of een gezonde (ontbijt)koek zijn.

Groentehap/warme maaltijd

Wanneer kinderen te hongerig zijn om de groentehap thuis te eten, bestaat de mogelijkheid dat wij deze op kinderopvang Meerdijk geven. Dit geldt voor kinderen tot één jaar en voor kinderen.

Kinderen die tot 18:30 uur opvang afnemen kunnen de warme maaltijd bij ons naar 17.45 uur eten. De warme maaltijd wordt meegegeven door de ouders.

Flesvoeding

Iedere baby heeft zijn eigen ritme, of het nu gaat om slapen of eten. Kinderopvang Meerdijk probeert zoveel mogelijk het ritme van de baby te volgen. De flesvoeding van de baby is dan ook afgestemd op het ritme van thuis. Ook kan er borstvoeding op kinderopvang Meerdijk gegeven worden. Er moet wel altijd reservevoeding aanwezig zijn in het vriesvak. Standaard flesvoeding (Nutralon 1,2 en 3) is aanwezig op kinderopvang Meerdijk.

4.7 Slapen

Slapen is een dagelijks terugkerend ritueel binnen de kinderopvang. Om alle indrukken en belevenissen van een intensieve dag op kinderopvang Meerdijk te verwerken, kan een rustperiode onmisbaar zijn.

Ieder zijn eigen slaapje

We kijken naar het slaapritme van het individuele kind. Het kan zijn dat een kind op kinderopvang Meerdijk meer of minder slaapt dan thuis; afhankelijk van de invloed van de indrukken en belevenissen. Elke groep heeft twee eigen slaapkamers en we proberen het kind zoveel mogelijk in hetzelfde bedje te leggen. Wanneer een kind niet tot rust komt in de slaapkamer, waardoor het andere kinderen hun slaap ontnemt, zal er gekeken worden of het kind in een andere (rustige) ruimte in slaap kan vallen. Mocht dit niet lukken, dan proberen we het op een ander tijdstip nog een keer.

Slaapzak en knuffel

Bij kinderopvang Meerdijk slapen alle kinderen in een slaapzak. De slaapzakken zijn op locatie aanwezig en er wordt voor elk kind een eigen slaapzak en hoeslaken gebruikt.

Veel kinderen maken gebruik van spenen en/of knuffels van thuis. Knuffels worden door het kind gevoeld als iets wat emotioneel met de ouders en thuis te maken heeft. Het zorgt voor een veilig en geborgen gevoel, waardoor het kind eerder tot rust zal komen.

Wiegendood

Wiegendood is helaas nog steeds een actueel onderwerp. Op kinderopvang Meerdijk maken wij gebruik van Aerosleep matrasjes. Dit is voor de veiligheid van de kinderen. Wanneer zij zich op hun buik draaien en met hun gezicht naar het matras draaien dan kunnen ze gewoon door ademen. Hierdoor zal het kind dus geen last krijgen van ademnood. Zie voor meer informatie ook www.aerosleep.com.

Altijd fris

De bedden worden om de week verschoond en de slaapkamers worden dagelijks gelucht door middel van ons WTW systeem.

4.8 Verschonen en zindelijk worden

Verschonen

Verschonen is een ritueel wat de gehele dag door terugkomt. Daarnaast zijn er vaste verschoonmomenten: voor en naar het slapen en eten, voor het naar huis gaan. Verschonen is niet alleen een hygiënische aangelegenheid, maar tevens een contactmoment. De luiers worden verzorgd door kinderopvang Meerdijk.

Zindelijk worden

Het kind geeft zelf aan wanneer hij/zij toe is aan zindelijkheidstraining. Dit neemt niet weg dat ouders of pedagogisch medewerkers hem/haar hierin kunnen stimuleren. Pas wanneer ouders gaan oefenen zullen pedagogisch medewerkers hier op inspelen. We laten het kind kennismaken met het potje en later het toilet. Een kind mag niet verplicht worden om op een potje te gaan zitten, het moet zelf willen! Ook de zindelijkheidstraining kent vaste momenten. Deze komen overeen met de verschoonmomenten. Kinderen die aan het oefenen zijn lopen mee naar het toilet en hebben zelf de keuze of ze op het potje willen. We werken dan met een beloningssysteem. Wanneer een kind

daadwerkelijk zindelijk is, zal het zelf aan kunnen geven wanneer het naar het toilet moet. Wanneer het kind zindelijk is krijgt het bij ons een plas diploma. En na het plassen handjes wassen!

4.9 Spelen

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Spelenderwijs ontdekken kinderen zichzelf en de wereld om hun heen. Spelen draagt bij aan de ontwikkeling van hun lichaam, verstand, gedrag, taal, gevoel en fantasieën.

Spel is een ruim begrip. Voor Kinderopvang Meerdijk staat voorop dat het kind er plezier aan beleeft. Iedere leeftijd heeft bepaalde kenmerken als het gaat om spelbeleving:

De baby

Speelt hoofdzakelijk alleen, hij is nog vrij passief. De hersenen moeten zich nog gedeeltelijk ontwikkelen. Zijn/haar spel is gericht op zintuiglijk plezier en bewegen. Het is 'bewegen om het bewegen'. De behoefte aan 'echt' speelgoed is er daarom nog niet. Alles kan speelgoed zijn. Na verloop van tijd gaan baby's met hun eigen lichaam spelen. Brabbelen, geluidjes maken en mondbewegingen horen bij dit spel. Zij gaan uit zichzelf op ontdekkingstocht. Op de groepen is er dan ook materiaal aanwezig om naar te kijken, te luisteren, in beweging te zetten, te betasten en te beproeven.

De dreumes

Speelt nog niet samen, maar naast andere kinderen. De dreumes ontdekt spelenderwijs wat hij wel of niet met iets kan doen. Dreumesen hebben elkaar voornamelijk nodig om elkaar na te bootsen. Voor zover ze elkaar betrekken in hun eigen spel wordt de ander spelobject.

De peuter

Is sterk in ontwikkeling als het gaat om sociale vaardigheden. Ze hebben dus meer mogelijkheden om te kunnen spelen naast elkaar, maar soms ook al met elkaar. Zijn spel wordt ingewikkelder en krijgt steeds meer een bepaalde bedoeling.

De peuter heeft niet meer alleen interesse in bewegend en zintuiglijk materiaal, maar ook constructie- en expressiemateriaal.

De kleuter

Vindt het fijn om samen te zijn met andere kinderen. Samen spelen is leuker dan alleen! Maar met andere kinderen spelen is ook moeilijk. Er ontstaat soms ruzie omdat kleuters nog dikwijls hun eigen gang willen gaan. Samen spelen moeten ze leren en daarom moeten volwassenen regelmatig helpen: luisteren, benoemen, bemiddelen, alternatieven bieden en/of zelf laten oplossen. Daarbij is het voor kleuters belangrijk dat er verteld wordt wat wel of niet kan, dat er veel samen wordt gedaan, dat er verteld wordt wat hij/zij goed doet en wat hij/zij niet goed doet.

Het schoolkind 4-6 jaar

In deze leeftijdsfase gaat het met name om fantasie spel: het doen alsof. Kenmerkend voor het spel van jonge kleuters is het herhalen en oefenen. Dit spel geeft kinderen veiligheid en houvast en ze zullen situaties steeds beter herkennen en de verschillende onderdelen ervan onthouden. Daardoor zullen ze de vaardigheden die ze in deze situaties nodig hebben steeds beter gaan beheersen. Zo groeit het zelfvertrouwen en zullen ze steeds weer iets nieuws leren. Oudere kleuters willen dan vooral laten zien wat ze kunnen en wat ze gedaan hebben. Het spel in deze periode is kortdurend en er wordt veel gewisseld. Regels, structuur en herhaling is belangrijk. Belangrijk is om het schoolkind kringspelletjes en bewegingspelletjes te laten spelen en laat kinderen vrij in hoeken zoals de thuishoek of het restaurant spelen. Speel gerust mee met de kinderen, maar let erop dat je het spel niet overneemt. Door te verwoorden wat het kind doet en vragen te stellen kun je nieuwe impulsen geven aan het spel van jonge kinderen. Bijvoorbeeld: "Oh! Zit er geen deur in het blokkenhuis? Hoe komen we nu naar binnen?". Neem het spel niet over, maar ga mee in de fantasie van het kind. Zorg ook voor voldoende ruimte voor vrij spel. Je kunt (vrij)spel eenvoudig uitlokken door prikkelend en uitdagend materiaal aan te bieden of hoeken te creëren waarin herkenbare situaties kunnen worden

nagebootst. Denk daarbij niet alleen aan kant-en-klaar speelgoed, zoals poppen en garages. Denk juist ook aan ondefinieerbaar materiaal waar kinderen een eigen invulling aan kunnen geven, zoals dozen en wc-rollen en aan echt materiaal zoals lege verpakkingsmiddelen voor in het winkeltje, harkjes, een kruiwagen voor buiten etc.

Het schoolkind 7-9 jaar

In deze leeftijd verschuift het spel van symbolisch spel naar spel volgens regels. Kinderen spelen gecompliceerde rollen en kunnen het spel langer volhouden. Daarnaast gaat het steeds meer om constructiespel. Daag de kinderen uit om zelf op onderzoek uit te gaan of activiteiten te bedenken en uit te voeren en zorg vooral voor 'echt' materiaal zoals (tuin)gereedschap, kookgerei en dergelijke. Daarnaast spelen kinderen graag samen. Vanaf deze leeftijd wordt het dan ook interessanter om kinderen samen een spel te laten spelen waarbij regels moeten worden gevolgd of waarbij ze zelf regels moeten bedenken. De groep is een uitgangspunt voor wat er gespeeld wordt, er is meer sprake van competitie. Speurtochten of 'zoek de verschillen-spel' zijn geschikte activiteiten. Speel mee met de kinderen, maar laat ze in eerste instantie vooral zelf ontdekken, experimenteren en samenwerken. Let er op dat je het spel niet overneemt.

Het schoolkind 10-12 jaar

Vanaf negen jaar beginnen kinderen groepjes te vormen op basis van interesses. Daarnaast zie je dat de kinderen ook behoefte hebben om even alleen te zijn. Het is belangrijk om bij de keuze van sport- en spelactiviteiten aan te sluiten bij de interesses van de kinderen. Speel in op behoeftes en interesses van kinderen bij het bepalen en bedenken van nieuwe activiteiten door ze te betrekken bij het samenstellen van een activiteitenprogramma en ze zelf te laten kiezen. Laat kinderen binnen activiteiten ook zelf hun rol bepalen. Laat weten dat je er bent en dat je open staat voor ideeën voor nieuwe activiteiten en zorg daarnaast voor sport- en spelmateriaal (zoals ballen, rackets, maar ook favoriete gezelschapsspellen etc.). Denk ook aan (cognitief) uitdagende activiteiten waarbij techniek en/of onderzoek centraal staat. Laat ze zelf een onderzoeksvraag bedenken en bedenken hoe ze dit kunnen onderzoeken of maken. Tot slot is het goed om als team afspraken te maken over het spelen van computergames of het kijken van dvd's. Kinderen op deze leeftijd zullen ook hier behoefte aan hebben, maar ook geneigd zijn er niet meer achter vandaan te komen.

Spelen met begeleiding

Kinderen zien veel van elkaar en leren daardoor van elkaar. De rol van de pedagogisch medewerker in het spel is zorgen voor een veilige en vertrouwde omgeving. Zij stimuleert, begeleidt en geeft het kind complimenten tijdens spel- en activiteitsituaties.

Wanneer een kind ouder wordt, zal de begeleidende rol verkleinen. Op deze manier zal het kind meer voldoening en zelfvertrouwen krijgen, doordat het iets helemaal alleen kan doen. De pedagogisch medewerker zal enkel ingrijpen wanneer er gevaar dreigt, de sfeer op de groep negatief wordt beïnvloed en/of andere kinderen in hun spel belemmerd worden.

Wanneer kinderen klaar zijn met spelen wordt er door de pedagogisch medewerkers gevraagd of zij het ook zelf op willen ruimen. Samen met hen zullen ze de spullen opruimen, op de plaats waar het hoort. Door het opruimen leren de kinderen ordenen, sorteren en verantwoordelijkheid te dragen.

Buiten spelen KDV

Frisse lucht en daglicht is gezond voor ieder mens. Wanneer het weer het toelaat, gaan we met de kinderen naar buiten. We kunnen wandelen of spelen in de tuin van kinderopvang Meerdijk.

Wanneer wij gaan wandelen, zitten de kinderen die nog niet kunnen lopen, of moeilijk lopen, in de wandelwagens. De kinderen die kunnen lopen, houden allemaal het touw vast. Aan het touw zitten verschillende ringen met kleuren om het voor de kinderen aantrekkelijker te maken om het touw vast te houden. Ook heeft de pedagogisch medewerker altijd een mobiele telefoon bij zich. Wanneer zich een incident voordoet, kan zij altijd contact opnemen met kinderopvang Meerdijk. Buiten in de tuin hebben de kinderen de gelegenheid om te fietsen, van de glijbaan te gaan en zich natuurlijk

helemaal uit te leven. Baby's gaan ook naar buiten; zij zitten in de wandelwagen of met mooi weer op een kled in de tuin. Voor de baby's hebben wij een aparte buiten ruimte afgeschermd.

Buiten spelen BSO

Frisse lucht en daglicht is gezond voor ieder mens. Wanneer het weer het toelaat, gaan we met de kinderen naar buiten. Wij kunnen wandelen naar de wielervebaan, manege, bos of spelen op de groenstrook dat naast de opvang ligt. Ouders geven door middel van een toestemmingsformulier aan wanneer hun kind er aan toe is om zelfstandig buiten te mogen spelen, zonder direct toezicht van de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker is uiteraard wel in de buurt aanwezig. Wanneer wij gaan wandelen spreken we met de kinderen af dat ze bij de pedagogisch medewerker in de buurt blijven. Ook heeft de pedagogisch medewerker altijd een mobiele telefoon bij zich. Wanneer zich een incident voordoet, kan zij altijd contact opnemen met een collega van kinderopvang Meerdijk.

4.10 Stamgroepen

De kinderen worden zoveel mogelijk opgevangen in vaste stamgroepen met vaste pedagogisch medewerkers. Een stamgroep is een groep bekende mensen. In het geval van een kinderdagverblijf zijn dit bekende kinderen en bekende, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Een stamgroep ruimte is een vaste, bekende ruimte waar kinderen spelen, begeleid en verzorgd worden. Per stamgroep werkt een team van vaste pedagogisch medewerkers en een vaste stagiaires. We hanteren de wettelijke verhoudingen tussen de pedagogisch medewerkers en het aantal kinderen per leeftijdscategorie op de groep. Aan het begin of aan het einde van de dag kunnen de groepen samengevoegd worden. Speciale activiteiten (bijvoorbeeld Sinterklaas en Kerst) kunnen gezamenlijk gevierd worden.

Kinderen, vooral jonge kinderen, hebben behoefte aan een bekende, veilige omgeving. Deze vertrouwde omgeving bestaat enerzijds letterlijk uit de omgeving, de ruimte waar een kind verblijft en anderzijds is het van belang dat mensen die het kind ziet vertrouwd zijn; dit zijn de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen van de groep.

Kinderen kunnen zowel in hun eigen groep als in andere ruimtes spelen. Door deze manier van werken hebben kinderen meer keuze in wat ze gaan doen, met wie ze spelen, naar wie ze toegaan (ook voor hulp of troost). Uitgangspunt is dat hele jonge kinderen (tot zo rond een jaar) zoveel mogelijk in de stamgroep blijven. Deze jonge kinderen hebben nog veel behoefte aan regelmaat en het volgen van het eigen ritme. Door zorgvuldig observeren en het kind goed te kennen, zien we wanneer het kind er aan toe is zijn ervaringswereld uit te breiden en eens buiten de eigen groep te gaan kijken en spelen. Zo kan een dreumes of peuter op bezoek gaan bij de andere horizontale groep, als de tussendeur open staat. Op die manier leren de kinderen elkaar en de andere mogelijkheden op een vanzelfsprekende natuurlijke manier kennen. Zorg dragen voor structuur is belangrijk: vaste punten in de dag als slapen, eten helpen hierbij. Goed kijken naar wat de kinderen nodig hebben, wat hun mogelijkheden en grenzen zijn, staat hierbij voorop.

Mocht een ouder een extra dag af willen nemen voor hun kind en de eigen stamgroep is vol dan moeten ouders schriftelijk toestemming geven voor akkoord zodat hun kind op de andere stamgroep geplaatst mag worden.

4.11 Incidenteel samenvoegen van stamgroepen

Tijdens vakanties of op dagen met een (structureel) lage bezetting mogen wij als kinderopvangorganisatie groepen incidenteel samenvoegen, waarbij de voorwaarden zijn dat er van beide groepen pedagogisch medewerkers aanwezig zijn en dat er wordt voldaan aan een kloppende BKR. Dit komt bij kinderopvang Meerdijk incidenteel voor. De BSO locaties worden tijdens de vakanties af en toe samengevoegd. We streven ernaar om zoveel mogelijk de kinderen in hun vaste stamgroep ruimtes op te vangen. Mocht het wel voorkomen dan worden ouders hiervan op de hoogte gebracht.

4.12 Open deuren beleid

Wij hanteren bij kinderopvang Meerdijk af en toe het open deuren beleid. De deuren van de groepen worden opgedaan zodat de kinderen in andere stamgroep kunnen spelen. De omgeving moet voor alle kinderen veilig zijn. De pedagogisch medewerkers zijn vrij om aan te geven wanneer dit beleid niet wenselijk is. Dat kan bijv. in geval van een nieuw kind dat komt wennen.

4.13 Corrigeren en belonen

Wanneer je in contact staat met een kind ontstaan er uiteraard ook wel eens conflictsituaties. Het zou niet goed zijn als deze er niet waren, er is namelijk sprake van een 'leerproces van waarden en normen'. Als opvoeder ben je bezig met een voorbeeldfunctie en als kind ben je op zoek naar het ontdekken van grenzen.

Corrigeren

Als men aan conflicten denkt, komen er vaak negatieve associaties naar boven: duwen, trekken, afpakken, huilen, strijd, niet luisteren etc. Maar waar het vaak ook om draait bij kinderen is onduidelijkheid en het ontdekken van grenzen. Wat is daar nu zo negatief aan? Hoort dit niet bij ontwikkeling van een eigen ik-persoon? Kinderopvang Meerdijk vindt het dan ook van groot belang om voor het aangaan van een conflict na te gaan waar het gedrag van het kind vandaan komt.

'Waarom wil het kind niet drinken?' Misschien kom je er wel achter dat het kind gewoon keelpijn heeft. Natuurlijk is dit niet altijd het geval. Kinderen zijn bezig met het ontdekken van de wereld en hun plaats hierin: 'Wat kan ik wel, wat niet en waar ligt de grens'. Aan de hand van een voorbeeld leggen we graag uit hoe wij het gedrag van kinderen corrigeren:

Ivo is met de poppenwagen door de groep aan het rijden. Marieke is ergens anders aan het spelen en ziet ineens Ivo voorbij komen. 'He, dat is leuk,' denkt ze. 'Die wagen wil ik ook wel'. Marieke loopt naar Ivo en duwt hem opzij. De pedagogisch medewerker kijkt hoe Ivo hierop reageert. Ivo kijkt Marieke even vreemd aan, maar na enkele seconden loopt hij op haar af en duwt haar terug. Ivo pakt weer de poppenwagen en loopt verder.

Wanneer zich een conflictsituatie op kinderopvang Meerdijk voordoet en het kind weet dat iets niet mag zullen we eerst proberen het gedrag te negeren. Op die manier zal het kind geen aandacht krijgen van de groepsleiding en zal 'spel' minder leuk en interessant worden. Ook geef je een ander kind de gelegenheid om het zelf op te lossen, waardoor hij een voldaan gevoel heeft.

Marieke kijkt Ivo nu erg boos aan, dat had ze niet verwacht. 'Ik wil die poppenwagen,' denkt ze. Weer loopt ze naar Ivo en slaat hem. Ivo begint te huilen en Marieke schrikt van zijn reactie en kijkt angstig naar de pedagogisch medewerkers. Ze weet dat ze 'iets' fout heeft gedaan. Een van de pedagogisch medewerkers loopt naar Ivo toe en troost hem. Tegen Marieke zegt ze: 'Nee Marieke, je mag niet slaan, dan moet Ivo huilen, dat doet pijn. Geef hem maar een kus en dan kunnen jullie misschien samen met de poppenwagen rijden? Kom maar, samen achter de wagen.'

Soms is gedrag niet te negeren, met name wanneer er gevaar dreigt of het andere kinderen betreft. Afhankelijk van de bedoeling van het kind zal het gecorrigeerd worden. De pedagogisch medewerker laat dan zien op welke manier het ook kan, zonder dat er een conflictsituatie ontstaat.

Even lijkt het allemaal goed te gaan, maar na een rondje vindt Marieke het toch echt tijd worden dat Ivo even helemaal weggaat bij de poppenwagen. Ze slaat hem nogmaals en knijpt hem ook heel hard in zijn arm. Ivo is nu helemaal overstuur. Marieke lacht en rijdt weg met de poppenwagen.

Tijd om boos te worden op Marieke. Wat ze nu heeft gedaan, kan echt niet en dat moet ook aan haar duidelijk gemaakt worden. De pedagogisch medewerker pakt haar op en zet haar even op de bank: 'Marieke, ik vind het niet leuk dat je Ivo weer pijn doet. Blijf maar even op de bank zitten.' De pedagogisch medewerker loopt weg en Marieke blijft beteuterd zitten.

Na enkele minuten komt de pedagogisch medewerker terug en vraagt aan Marieke of ze nu weer rustig kan spelen, zonder Ivo pijn te doen: 'Ok? Vriendjes?'

De situatie liep uit de hand en de pedagogisch medewerker moest Marieke afremmen, door haar uit de situatie te halen. Op kinderopvang Meerdijk zal een kind op deze manier gecorrigeerd worden. Het kind mag op dat moment niet meer met het speelgoed spelen.

Wij vinden het wel belangrijk dat je niet Marieke als persoon afkeurt. Dit kun je voorkomen door enkel haar gedrag af te keuren: 'Marieke, ik vind het niet lief van je dat je Ivo slaat.'

Ook het belonen van een ander kind, kan het kind stimuleren tot het tonen van 'correct' gedrag.

Wanneer een conflictsituatie telkens terugkeert, overleggen we met de ouders. Door samen te observeren en één lijn te trekken als het gaat om corrigeren, geeft dit structuur en duidelijkheid aan het kind.

Belonen

Belonen wordt zowel verbaal als non-verbaal gedaan. Onder verbaal belonen verstaan wij een positieve benadering van het kind. Complimenten geven en stimuleren is dan ook in het handelen van pedagogisch medewerkers geïntegreerd. Het leren van normen en waarden kan immers alleen door het opdoen van een positieve ervaring. Ook non-verbaal kun je een kind belonen. Bijvoorbeeld door een aai over zijn bol of een glimlach.

4.14 Feestvieren

Het vieren van feesten hoort erbij! Feestvieren draagt bij aan het groepsgevoel en zorgt voor plezier, spanning en afwisseling. Tegelijkertijd leren de kinderen omgaan met hun eigen emoties zoals vrolijkheid, angst en verlegenheid. Over het algemeen worden de vieringen op een bescheiden wijze gevierd. Belangrijk vinden wij dat het gezellig is. Op Kinderopvang Meerdijk besteden we aandacht van het vieren van verjaardagen en afscheid, maar ook aan traditionele vieringen zoals Sinterklaas, Kerst en Pasen.

Verjaardagen KDV

Wanneer een kind jarig is, maken we een feestmuts en een aankondiging op de deur. Zo kan iedereen goed zien wie er jarig is en hoe oud het kind is geworden. Met de ouders spreken wij af wanneer wij het feest gaan vieren. Het vieren van verjaardagen is immers niet alleen een spannende en belangrijke dag voor de kinderen maar ook voor de ouders. Wij maken foto's met de ipad of meegebrachte camera van thuis. Tijdens het feest gaan alle kinderen aan tafel en we zingen verjaardag liedjes. Na het zingen krijgen ze limonade en mag de eventuele traktatie uitgedeeld worden. Als afsluiting van het feest krijgt het kind een verjaardagscadeau van kinderopvang Meerdijk.

Verjaardagen BSO

De verjaardagen op de BSO laten we afhangen van de ouders en kinderen. De kinderen mogen trakteren.

Afscheid

Als een kind afscheid neemt op kinderopvang Meerdijk, mag dit ook gevierd worden. Er breekt voor het kind een nieuwe en spannende periode aan. Hij kan deze dag afscheid nemen van zijn vriendjes en de pedagogisch medewerkers. Ook is het voor de andere kinderen duidelijk dat het kind vertrekt. De groepsleiding zal zorgen voor een leuke herinnering, in de vorm van een rugtas met eigen naam.

Traditionele vieringen

In de periode voor Sinterklaas, Kerst en Pasen besteden we aandacht aan het aankleden van de groepsruimtes. Samen met de kinderen worden de versieringen gemaakt. Ook zingen we liedjes en vertellen we verhalen rondom het thema.

4.15 Vier ogen principe

Dit betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren, uitgaande van onderstaande vertrekpunten. Er wordt getracht de opvang zo veilig mogelijk te maken. Bij het uitvoeren van dit principe dient kinderopvang Meerdijk rekening te houden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin de pedagogische medewerker alleen op de groep is. Belangrijk is:

- We hebben op alle groepen veel glas, waardoor het open ruimtes zijn.
- We hebben in alle groepsruimtes een camera hangen die alle beelden opneemt. Daarnaast zijn de beelden direct op kantoor te zien via een beeldscherm.
- Bij Kinderopvang Meerdijk heerst een open, professioneel klimaat waarbij pedagogisch medewerkers door de leidinggevenden herhaaldelijk worden uitgenodigd om elkaar feedback te geven (bijv. in teambijeenkomsten, groot teamoverleg of tijdens individuele gesprekken). Pedagogisch medewerkers weten dat als zij iets moeilijk vinden dit openlijk met een collega kunnen en moeten bespreken. Komen ze er niet uit dan vragen ze hulp/advies aan de leidinggevende. Als ook zij niet tot een bevredigend resultaat kunnen komen, wordt er een gesprek met de directrice aangegaan.

4.16 Achterwacht regeling

Bij kinderopvang Meerdijk is er een achterwacht. Via Irosa kunnen de pedagogisch medewerkers op de groep ten alle tijden zien wie er als achterwacht geregistreerd staat. Normaliter zal dit Jennie Wever zijn maar bij afwezigheid zal er iemand anders als achterwacht geregistreerd staan. Diegene die als achterwacht geregistreerd staat kan binnen 10 minuten aanwezig zijn bij calamiteiten. Achterwacht is alleen van toepassing wanneer er 1 iemand in het pand aanwezig is, en de BKR kloppend is.

4.17 Afwijkingsregeling

De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep. Bij kinderopvang Meerdijk is afwijken van de kind-leidster ratio toegestaan tussen 8.15 uur tot 8.45 uur en van 12.30 uur tot 15.00 uur. Tijdens deze afwijkende tijden mogen pedagogisch medewerkers meer kinderen op de groep hebben dan wat de BKR toestaat. Tijdens deze momenten worden er kinderen van of naar school gebracht of gaan de pedagogisch medewerkers op pauze.

5. Samen opvoeden

Voor veel ouders is het niet eenvoudig om de stap te nemen hun kind te plaatsen op een kinderopvang. Wij vinden dat de opvoeding van het kind in handen blijft van de ouders. Wanneer een kind kinderopvang Meerdijk bezoekt, is samenwerking en afstemming van groot belang om de basis van de ouderlijke opvoeding te handhaven. De ouders en kinderopvang Meerdijk moeten dus van elkaar weten wat zij belangrijk vinden, om zo vertrouwen in elkaar te krijgen. Op die manier kan een kind zich binnen een sfeer van veiligheid en geborgenheid verder ontwikkelen. Om een zo goed mogelijke band op te kunnen bouwen met de ouder/verzorger en het kind maken we gebruik van mentorschap. Dit houdt in dat er per kind een mentor aangewezen wordt, die het kind gedurende de periode dat hij op de opvang komt zal volgen en ook het aanspreekpunt voor de ouders zal zijn.

Voorwaarden voor een goede samenwerking vinden wij:

- Respect hebben voor elkaar.
- Vertrouwen hebben in elkaar.
- Luisteren naar elkaar.
- Vragen durven stellen.
- Overleggen met elkaar.
- Duidelijkheid creëren en hiernaar durven vragen.
- Omgaan met opbouwende kritiek.

Een goede opbouw van de samenwerking is noodzakelijk en komt tot uiting in onze werkwijze. Die werkwijze zetten wij hieronder voor u uiteen.

5.1 De kennismaking

Wanneer ouders geïnteresseerd zijn in kinderopvang Meerdijk maken wij een afspraak voor een kennismakingsgesprek/rondleiding. Dit gesprek richt zich met name op de organisatorische aspecten van kinderopvang Meerdijk. Tijdens die ontmoeting worden de ouders rondgeleid in het gebouw en krijgen ze informatie over de ontstaansgeschiedenis en werkwijze van kinderopvang Meerdijk. Ook wordt er wat verteld over de groepen. Wanneer er belangstelling is voor het plaatsen van het kind, kunnen ouders zich via de website online inschrijven. Wanneer de kinderen van de dagopvang naar de buitenschoolse opvang gaan of zich nieuwe mensen aanmelden voor de buitenschoolse opvang kunnen de ouders de kinderen minimaal een half jaar voor die tijd inschrijven.

5.2 Het intake gesprek

Voor nieuwe kinderen nemen wij twee weken de tijd om met elkaar kennis te maken. Wij plannen een intake gesprek met de ouders. Dit intake gesprek vindt bij de ouders thuis plaats. Tijdens dit gesprek leggen we de basis voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. Centraal binnen het intakegesprek staat de uitwisseling van informatie over de verzorging en opvoeding van uw kind. Er wordt gevraagd naar de wensen van ouders om dit zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Al deze informatie nemen we op in de 'plaatsingsgegevens'. Deze lijst komt vervolgens in het persoonlijke kind dossier van uw kind. Vanaf dit moment is het duidelijk op welke groep wij uw kind plaatsen. Tijdens dit gesprek krijgt u specifieke informatie over de groep, zoals wie de vaste pedagogisch medewerkers zijn op de groep. Ook maken we tijdens dit gesprek afspraken over de 'wendagen'.

5.3 Mentorschap

Bij inschrijving wordt bepaald wie de mentor wordt. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Daarnaast volgt de mentor de ontwikkeling van het kind en voert jaarlijks een 10 minuten gesprek, zowel met het kind als met de ouders. Tijdens dit gesprek wordt gesproken over het welzijn van het kind en de bevindingen op de groep.

5.4 De wen procedure

De eerste kennismaking van het kind met kinderopvang Meerdijk is van groot belang voor alle partijen:

- voor het kind, om veilig en vertrouwd te raken met de pedagogisch medewerkers en omgeving;
- voor ouders, om te wennen aan de nieuwe situatie;
- voor de pedagogisch medewerkers, om een beeld te krijgen van het kind.

Voor de wenperiode moeten al deze partijen dus ook goed voorbereid zijn. Een voorbeeld van een goede voorbereiding is dat wanneer een kind alleen nog borstvoeding heeft gehad, het thuis al oefent met de fles. Op die manier confronteer je het kind niet met nog meer veranderingen. Een ander voorbeeld van een goede voorbereiding is het creëren van herkenning bij het kind als het gaat om slaap- of eetgewoontes, of het meegeven van een vertrouwde knuffel of speen.

Kort of lang wennen?

De eerste keer dat het kind komt wennen, zal het niet langer dan een half dagdeel komen spelen. Na deze ochtend/middag zal het kind één hele dag komen. De totale wenperiode zal variëren van twee tot vier dagen. Bij het ene kind is de gewenningstijd kort, bij het andere kind wat langer. Wij weten uit ervaring dat we er toch de tijd voor moeten nemen. Forceren werkt nadelig voor het gewenningsproces. Het kind mag de tijd en ruimte hebben om zijn gevoelens en emoties te verwerken. Wij vinden het dan ook van groot belang dat de ouders tijdens de wenperiode steeds in de gelegenheid zijn om het kind eventueel op te halen. Het belang van het kind staat immers voorop! Ook als een kind vanuit de dagopvang naar de BSO gaat gaan we wennen. Tussen de pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groepen worden wenafspraken gemaakt. Tijdens het eindgesprek van de dagopvang met de ouders zal de pedagogisch medewerker van de BSO aansluiten voor een intake voor de BSO. Tevens zal het kind dossier van de dagopvang naar de BSO gaan.

Samen wennen

Op kinderopvang Meerdijk zijn deskundige pedagogisch medewerkers werkzaam, die ervaring hebben met de wenprocedure. Wij weten dus dat het voor de meeste ouders ook wennen is om het kind op een kinderopvang achter te laten. Daarom vinden wij het gewenst dat ouders en pedagogisch medewerkers, tijdens de wenprocedure, telefonisch of via het online systeem contact onderhouden om te laten weten hoe het met het kind gaat.

5.5 De overdracht

Iedere ochtend wanneer een kind gebracht wordt, vindt er een mondelinge overdracht plaats. Ouders vertellen de bijzonderheden die er gebeurd zijn, zodat de pedagogisch medewerkers in kunnen spelen op de belevingswereld van het kind. Ook wanneer het kind wordt opgehaald is er een mondelinge overdracht. Deze kan ondersteund worden door de online overdracht.

Online overdracht

Voor elk kind zullen wij een online overdracht bijhouden op kinderopvang Meerdijk. Voor de baby's zal dit meer zijn als voor de peuters i.v.m. slaaptijden en eet en drink patronen. Iedere ouder krijgt een ouder log in. Hiermee kunnen ze bij hun kind alles lezen over die dag en ook zelf bijzonderheden melden. Ook de wisseling in het eet-, drink-, of slaap patroon kan hierin worden aangepast. Ouders vullen deze 's morgens in en de groepsleiding zorgt voor aanvulling gedurende de rest van de dag. Deze vorm van rapportage vinden wij belangrijk, omdat wij zicht willen krijgen op het 'ritme' van het kind en omdat we zo eventuele problemen kunnen signaleren. Denk bijvoorbeeld aan te weinig drinken of onregelmatige ontlasting.

5.6 VVE-programma

Uk en Puk is een voorschools en vroegschool educatief programma ontwikkeld voor kinderdagverblijven. Bij deze programma's hoort een pop die Puk heet. In elke groep is Puk aanwezig. Uk en Puk biedt de pedagogisch medewerkers handvatten in de vorm van thema's om gericht met de kinderen te werken. Het accent bij Uk en Puk ligt op de taalontwikkeling, maar ook de overige ontwikkelingsgebieden komen aan bod. Puk wordt bij ons zoveel mogelijk bij het groepsgebeuren betrokken. Zo zit Puk regelmatig aan tafel, in de kring en mag hij mee in de bolderkar. Bij de themaweken horen ook liedjes, versjes, verhalen, zang- en bewegingsspelletjes, creatieve activiteiten, eventuele uitstapjes etc., waardoor de hele ontwikkeling aan bod komt. Wij zien in een VVE-programma absoluut meerwaarde. Daarnaast besteden we ook aandacht aan feestdagen zoals Kerst, Sinterklaas enz.

5.7 Oudergesprekken

Zoals gezegd is er een schriftelijke en/of mondelinge overdracht bij het halen en brengen van de kinderen. Jaarlijks zal er aan de hand van vaste observatielijsten van KIJK, het kind geobserveerd worden wat meer duidelijkheid geeft over de ontwikkeling van het kind. Hier zal samen met de ouders naar gekeken worden. Deze gesprekken zullen jaarlijks met de ouders plaatsvinden op de kinderopvang. Het blijft wel een momentopname, alles wat een kind op het dagverblijf doet hoeft het niet thuis te doen en andersom ook. Ouders kunnen ook op eigen initiatief ook een gesprek aanvragen. Wanneer de pedagogisch medewerkers bijzonderheden of andere problemen in de ontwikkeling van de kinderen signaleren, zullen wij, in overleg met de ouders, contact opnemen met Yorneo of de wijkverpleegkundige.

Daarnaast maken wij gebruik van Vroeg erbij (onderdeel van Yorneo). Dit houdt in dat Yorneo twee keer per jaar preventief komt kijken op de groepen en eventuele zorg van pedagogisch medewerkers besproken kan worden. Zij bieden door middel van hun deskundigheid steun aan de pedagogisch medewerkers. Bij kinderopvang Meerdijk worden er ook regelmatig ouderavonden/thema avonden georganiseerd, waarbij ouders onderling en met de leiding het gesprek aangaan.

5.8 Voorbereiding op de basisschool

De oudste peuters worden bij kinderopvang Meerdijk voorbereid op de basisschool. Door kinderen zelfstandigheid bij te brengen, zoals zelf naar het toilet gaan, (gedeeltelijk) aan- en uitkleden etc. zal de overgang naar de basisschool soepeler verlopen. Kinderen leren bij kinderopvang Meerdijk om zich korte tijd te concentreren, door bijvoorbeeld een tijdje aan een gekozen werkje te werken of naar een verhaal te luisteren etc. Tevens krijgen de kinderen een soort basiskennis aangereikt waarbij het aan de kinderen zelf ligt of ze het oppikken of niet. De basiskennis wordt enerzijds aangeboden door activiteiten en lesjes van pedagogisch medewerkers en anderzijds bieden de materialen binnen kinderopvang Meerdijk volop mogelijkheden voor de kinderen om zich op alle vlakken van hun ontwikkeling te ontplooiën. Kinderen doen vooral spelenderwijs veel ervaringen op. Al spelend en ontdekkend maken zij kennis met cognitieve begrippen zoals groot-klein, hard-zacht, licht-donker, zwaar-licht, boos-blij-verdrietig, in-uit, vooraan-achteraan, op-onder, en aan-uit. Wat wij belangrijk vinden is dat kinderen niet alleen maar begrippen aangeleerd krijgen maar dat zij de verschillende begrippen in het echt kunnen ervaren. Door ervarend leren wordt het geleerde meestal veel dieper en beter opgenomen door de kinderen.

5.9 Schooloverdracht

Bij de overdracht naar de basisschool en BSO maken we gebruik van een standaard overdrachtsformulier. Dit formulier wordt door de mentor van het kind ingevuld en daarna met ouders besproken. Uiteindelijk wordt het formulier naar de desbetreffende basisschool verzonden zodat de leerklacht weet waar het kind op dat moment staat in zijn ontwikkeling.

5.10 Zieke kinderen

Ziekte is een ruim begrip. Er ontstaat daardoor regelmatig discussie of een kind met bepaalde ziekteverschijnselen naar kinderopvang Meerdijk wel of niet mag komen. Wat betreft de besmettelijke ziektes hanteren we de richtlijnen van de GGD.

Maar wat als een kind op kinderopvang Meerdijk ziek (of zieker) wordt? Dan realiseren we ons allereerst dat niet elke gedragsverandering door ziekte wordt veroorzaakt en het is zeker niet de bedoeling dat je als pedagogisch medewerker een diagnose gaat stellen. Het gaat erom te beslissen of het kind in de groep kan blijven of ouders te informeren of ze het kind op kunnen halen.

Wie beslist?

De beslissing of een kind al dan niet in de groep kan blijven, wordt dus in principe genomen door de groepsleiding. We moeten daarbij natuurlijk rekening houden met het belang van de andere kinderen en de groepsleiding zelf. Zodra er een 1 op 1 situatie ontstaat, worden de ouders geïnformeerd en verzocht om het kind op te halen. Maar natuurlijk staat het belang van het zieke kind voorop. Want als je niet lekker bent, wil je het liefst in je eigen veilige omgeving zijn, in je eigen bedje!

Als een kind koorts heeft (38.5c+), lichten we ouders altijd in. Afhankelijk van hoe het kind zich voelt, overleggen we met de ouders of het noodzakelijk is dat het wordt opgehaald.

Geen paracetamol

Op kinderopvang Meerdijk geven wij alleen met toestemming van ouders een paracetamol mits het kind binnen een half uur gehaald wordt. Voor de ouders die dit willen hebben wij een toestemmingsformulier die ingevuld moet zijn voordat wij dit toedienen. Kinderopvang Meerdijk is op geen enkele manier verantwoordelijk voor de toediening van de medicatie voor zowel thuis als op Kinderopvang Meerdijk.

Noodgevallen

Wanneer een kind ineens ernstig ziek wordt, bijvoorbeeld door benauwdheid, bewusteloosheid of door een ongeval, waarschuwen we eerst een arts en vervolgens de ouders. Let wel, dit gebeurt uiteraard alleen als er sprake is van een acute noodsituatie

5.11 Oudercommissie

De belangen van de ouders worden behartigd door de oudercommissie. De oudercommissie kan de kinderopvang gevraagd en ongevraagd adviseren. De oudercommissie bestaat uit minimaal 3 tot 6 personen. Kinderopvang Meerdijk heeft een oudercommissie zoals omschreven in het huishoudelijk reglement van de oudercommissie. De leden van de oudercommissie informeren de andere ouders via de notulen van elke vergadering. Verder worden de ouders via de nieuwsbrief van kinderopvang Meerdijk geïnformeerd over actuele onderwerpen en over de gang van zaken op de kinderopvang. Het pedagogisch beleidsplan, de spel- en ontwikkelingsactiviteiten en het inspectie rapport van de GGD worden een keer per jaar met de oudercommissie besproken.

6. Vijf pedagogische middelen

Kinderopvang Meerdijk onderscheidt vijf pedagogische middelen, die gebruikt / ingezet of toegepast kunnen worden om de opvoedingsdoelen te bereiken. Dit zijn:

- De rol van de pedagogisch medewerkers; hoe gaan de pedagogisch medewerkers en het kind met elkaar om.
- De groep; de rol en de invloed van de groep kinderen en volwassenen.
- De omgeving; de inrichting en het gebruik van de ruimte.
- De activiteiten; wat het kind kan doen of ondernemen (ontdekken, onderzoeken, uitproberen).
- Het spelmateriaal; alles waarmee het kind kan spelen.

Kinderopvang Meerdijk wil deze middelen benutten, die de organisatie als geheel en in samenhang biedt.

6.1 De pedagogisch medewerkers

Kinderopvang Meerdijk heeft een eigen verantwoordelijkheid om te werken volgens de pedagogische opvattingen die kinderopvang Meerdijk van belang vindt. In deze opvattingen staan respect en waardering voor de individualiteit van het kind centraal, maar vooral het bieden van veiligheid, vertrouwdheid en geborgenheid. Op deze manier kan het kind zelfvertrouwen ontwikkelen en durft het nieuwe uitdagingen aan. Aan de eigen verantwoordelijkheid wordt gevolg gegeven door bepaalde eisen te stellen aan de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers:

- Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag.
- Er is tenminste sprake van een beroepsgerichte MBO-opleiding.
- Door de directie worden regelmatig bijscholingscursussen georganiseerd.
- Er bestaat de mogelijkheid om een pedagogische coach in te roepen op het moment dat een pedagogisch medewerker daar behoefte aan heeft. De pedagogische coach kan goede adviezen geven in moeilijke situaties.
- Er wordt veel gedaan aan coaching en teambegeleiding van de pedagogisch medewerkers. Dit omdat een goede sfeer tussen de pedagogisch medewerkers onderling belangrijk is voor het scheppen van een klimaat waarin ieder kind zich op zijn/haar gemak, begrepen en vertrouwd voelt.

Kinderopvang Meerdijk heeft ook een eigen opleidingsplan waarin de doelen voor het desbetreffende jaar op het gebied van cursussen beschreven staan.

Kinderopvang Meerdijk hanteert een gemiddelde personele bezetting. De groepsgrootte is afhankelijk van de leeftijd en de groepen. De CAO kinderopvang wordt aangehouden voor de inzet van personeel. Bij ziekte worden de uren, indien mogelijk, ingevuld door de vaste pedagogisch medewerker van de groep. Lukt dat niet dan wordt altijd gekeken naar een pedagogisch medewerker van de andere groep. Voor onze locaties is er een achterwacht beschikbaar. De achterwacht woont maximaal tien minuten van de locatie.

6.2 De stagiaires

Stagiaires krijgen ook de mogelijkheid om hun stageperiode op kinderopvang Meerdijk door te brengen. Dit zijn bij voorkeur altijd stages voor een half jaar of voor een jaar.

De kinderen en de stagiaire hebben behoefte om vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires gebeuren onder begeleiding van ervaren pedagogisch medewerkers. Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet. Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerkers wordt aangevuld met een stagiaire. De professionaliteit en de kwaliteit blijven zo gewaarborgd. In de beroeps opleidende leerweg (BOL) volgen leerlingen voltijd onderwijs en doorlopen een aantal stages.

6.3 De omgeving

Wij bieden een stimulerende omgeving ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. Bij de inrichting van de ruimten zorgen wij voor afwisseling in de speelmogelijkheden. Zo kan er bijvoorbeeld een ruimte zijn met een bouwhoek en een klauterhoek en een andere ruimte met een poppenhoek of verkleedhoek en een puzzelhoek. De ruimtes worden bij voorkeur niet identiek ingericht en er worden verschillende activiteiten aangeboden. Door te spelen en te improviseren met de ruimten is er veel meer variatie mogelijk. Dit geldt zowel voor de binnen- als de buitenruimte. Het meubilair voldoet aan de vereiste normen en is ergonomisch verantwoord.

6.4 De activiteiten

De structuur van een opvang dag ligt vast: vaste activiteiten op vaste momenten bieden het kind zekerheid en structuur. Ook vaste rituelen zijn hier onderdeel van zoals bij de maaltijd een liedje, het slapen gaan, een verjaardag vieren of een nieuwe groepsmaat welkom heten. In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Kinderen krijgen de ruimte voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het aangaan en uitvoeren van een activiteit. Daarnaast biedt het programma ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en/of wel/niet mee doen met de groep. In de activiteitenplanning wordt aandacht besteed aan culturele en religieuze vieringen en rituelen.

6.5 Het spelmateriaal dagopvang

Spelmateriaal is erg belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. In elke groep is dan ook ruim voldoende spelmaterialen voor alle leeftijdsgroepen aanwezig.

Het spelmateriaal:

- Moet aantrekkelijk en uitdagend zijn en ruimte laten voor fantasie.
- Is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en ook zelfstandig te gebruiken.
- Past bij leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind.
- Kindvriendelijk en veilig.
- Voldoet aan de normen die hier voor zijn gesteld.
- Moet goed verzorgd en compleet zijn.
- Moet leuk gepresenteerd worden en er moet voldoende aanwezig zijn om ieder kind te laten prikkelen.
- Dat niet compleet of stuk is, wordt weggegooid en vernieuwd.

6.6 Spelmateriaal BSO

Wij zorgen voor materiaal dat spel uitlokt. Niet alleen bekend speelgoed zoals lego en barbies, maar ook speelgoed dat de fantasie prikkelt. Juist ondefinieerbare materialen, zoals dozen, wc-rollen, kokers, takken en dergelijke zijn geschikt voor het individuele spel. Zorg voor een gevarieerd aanbod aan speelgoed/materialen dat aansluit op de verschillende leeftijden. Dit geldt met name voor puzzels en spelletjes. We variëren het aanbod aan spellen regelmatig, door spellen soms een periode weg te leggen en ze daarna weer beschikbaar te stellen. Geef het kind letterlijk en figuurlijk de ruimte en tijd om materialen te ontdekken en ermee te spelen. Hoe ouder het kind, hoe minder begeleiding bij spel nodig is. We zorgen er echter wel voor dat we weten wie waarmee bezig is en laten de kinderen weten dat we er voor ze zijn als dat nodig is. We wisselen daarnaast gerichte (spel) activiteiten af met vrij spel. Tot slot nemen we de tijd om met één kind of een klein groepje kinderen in alle rust bijvoorbeeld een gezelschapsspel te spelen.

6.7 Gezondheids- en veiligheidsplan

Wij maken gebruik van onze gezondheid en veiligheidsbeleidsplan. Dit beleidsplan leidt er toe dat wij de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zoveel mogelijk waarborgen. Wij dragen met alle pedagogisch medewerkers en eindverantwoordelijke de zorg er voor dat wij handelen volgens dit beleidsplan. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

6.8 Hygiëne en veiligheid

Bij kinderopvang Meerdijk wordt er veel aandacht besteed aan de hygiëne op de groep. Zo werken wij met schoenhoesjes voor de ouders. De kinderen en collega's maken gebruik van pantoffels of slippers op de groep. De medewerkers maken schoon via een schoonmaaklijst die elke dag ingevuld wordt. Hierin staan de vaste dingen die dagelijks, wekelijks of maandelijks schoon gemaakt moeten worden. Persoonlijke hygiëne is ook erg belangrijk. Hiervoor maken we gebruik van protocollen. Er is een handenwas protocol, voedsel hygiëneplan en een beheersplan t.a.v. voedselbereiding. In het gezondheid en veiligheidsbeleidsplan staan ook punten beschreven die de veiligheid waarborgen op de groep een aantal punten zijn bijvoorbeeld:

- Wijs de kinderen regelmatig op de kwetsbaarheid van glas / ruiten, dus geen geintjes en pesterijen in de buurt van glas en ruiten, op het gevaar van de vingers die tussen de deur kunnen komen, op de gevaren van (wild)rennen binnen (botsen tegen elkaar en tegen meubilair) en op het gevaar van klimmen op kasten, tafels en stoelen.
- Let erop dat de hekjes op slot zijn nadat het kind in bed is gelegd. Bij gebruik van één boven bedje het onderste hekje ook dicht doen.
- Kinderen slapen allemaal in een slaapzak of onder een laken.

7. Klachten en / of ongenoegens

Bent u als ouder niet tevreden over de aanpak binnen Kinderopvang Meerdijk? Wordt u als ouder niet goed op de hoogte gehouden? Bent u als ouder ontevreden over de accommodatie een gedraging van de houder? Bij de houder werkzame personen jegens een ouder of kind de overeenkomst tussen de houder en de ouder.

Laat uw ongenoegen of klachten horen! Kinderopvang is mensenwerk. En waar mensen werken, kan iets mis gaan. De kinderopvang vormt op deze regel geen uitzondering. Dit kan leiden tot ontevredenheid en uiteindelijk soms in klachten. Ouders hebben het recht om een schriftelijke klacht in te dienen als er iets niet in orde is. Dat is bij wet geregeld. De wet geeft tevens aan hoe dan gehandeld moet worden.

Dus: houd uw ongenoegen of klachten niet voor u. Om knelpunten, fouten en problemen te voorkomen, stellen we het zeer op prijs als u deze kenbaar maakt. Elk knelpunt, elke fout of probleem nemen we serieus en kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang. Als het over uw kind gaat, dan kunt u dit bespreken met de betrokken medewerker. Misschien gaat het om een misverstand en kan deze al snel worden verholpen. Komt men er onderling niet uit dan kunnen ouders contact opnemen met het locatiemanager. Gezamenlijk zal geprobeerd worden om tot een bevredigende oplossing te komen. Kunnen zaken niet naar tevredenheid afgehandeld worden dan gaat er een schriftelijke bevestiging naar de eigenaar van Kinderopvang Meerdijk. Er moet voor een redelijk snelle afhandeling gezorgd worden. De klachtencommissie bestaat uit J. Wever en B. Schoenmakers; De klachtencommissie stuurt per omgaande een bevestiging van de klacht en zal dan uitvoerig onderzoek doen naar de klacht. De commissie heeft geheimhoudingsplicht. Vervolgens moet er binnen 6 weken schriftelijk uitsluitel gegeven worden aan betrokken partijen, is dit nog niet mogelijk dan moet er kenbaar gemaakt worden hoe de stand van zake is en welke stappen men gaat ondernemen. Mocht de klacht wel behandeld kunnen worden door kinderopvang Meerdijk dan zal de ouder een schriftelijk en met redenen omkleed oordeel op de klacht ontvangen. In het oordeel zal een concrete termijn gesteld worden waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd. Als we er onderling niet uitkomen, kan een geschil worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Bij het Klachtenloket Kinderopvang dat is verbonden aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation. Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen

als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht;
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende sfeer kan opleveren. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan. Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. De Geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld. De Geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. In de meeste gevallen zal de Commissie sneller een uitspraak doen. Indien nodig zal de Commissie een versnelde procedure

volgen. De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie. De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen publiceert geanonimiseerde uitspraken op haar website. Meer informatie vinden op www.degeschillencommissie.nl en op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

8. Registratie en evaluatie

Het pedagogisch beleid geeft een moment in de tijd weer. Het geeft aan van waaruit er op dit moment gewerkt wordt binnen onze opvang. Het pedagogisch beleid wordt elke drie jaar geëvalueerd met alle pedagogisch medewerkers, de directeur en de oudercommissie. Aan de hand van eventuele voorgevallen situaties worden geëvalueerd of de procedures, werkinstructies en/of protocollen in de praktijk functioneren of bijgesteld dienen te worden. Eventuele veranderingen zullen zo snel mogelijk worden doorgevoerd.

9. Relevante organisatie documenten

Documentatie:

- Informatieboekje ouder